

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА СУСТРЭЎСЯ З ДАР'ЯЙ ДОМРАЧАВАЙ

На сустрэчы беларускага лідара з трохразовай алімпійскай чэмпіёнкай па біятлоне, Героем Беларусі, паслом добрай волі Праграмы развіцця ААН Дар'яй Домрачавай абмяркоўваліся пытанні развіцця біятлоннага спорту ў краіне. Аляксандр Лукашэнка, у прыватнасці, пацікавіўся падрыхтоўкай нацыянальнай зборнай Беларусі да чарговага сезона, а таксама станам біятлоннага аб'ектаў.

Кіраўнік дзяржавы нагадаў аб сваіх абяцаннях давесці да гатоваўнасці спартыўныя аб'екты для трэнеруўкі нацыянальнай зборнай — біятлонную трасу ў Раўбічах і лыжна-біятлонную спартыўную базу «Заечая

паляна». Прэзідэнт сказаў, што літаральна ў бліжэйшыя месяцы ўсё будзе гатова. «Мяне запэўнілі, што не будзе праблем з трэнеруўкай нацыянальнай каманды, ды і наогул біятліністаў. Усё будзе зроблена, як мы абяцалі», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Падчас сустрэчы гаворка зайшла таксама аб падрыхтоўцы маладых біятліністаў. Прэзідэнт лічыць важным, каб побач з вядомымі біятліністамі перыядычна трэніравалася моладзь. Аляксандр Лукашэнка папрасіў спартсменку дапамагчы ў тым, каб маладыя біятліністы пераймалі вопыт славурых спартсменаў.

Наша сіла — у адзінстве

ТАКАЯ ДЗЯРЖАВА БУДЗЕ МОЦНАЙ І ПЕРСПЕКТЫўНАЙ

Людзям сёння, як ніколі, трэба адчуваць адзінства. Гэта вельмі актуальная тэма, калі ўлічваць палітычную сітуацыю ў свеце і ў бліжэйшых суседзях. Такое меркаванне выказаў першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Аляксандр РАДЗЬКОЎ падчас наведвання Зэльвенскага раёна, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

ФОТА БЕЛТА

Дзяржава з'яўляецца моцнай і перспектыўнай толькі тады, калі ў ёй пануе і шануецца паразуменне і адзінства. «Каб гэтае адзінства было наймае, нам трэба, перш за ўсё, паважаць адзін аднаго», — лічыць Аляксандр Радзькоў.

Напрыклад, сёння ў цэнтры ўвагі краіны хлэбаробы. Кожны з іх, выходзячы рана ў поле, можа спакойна працаваць і выконваць важнейшыя заданні па ўборцы ўраджаю, калі ведае, што яго дзеці пайшлі ў добры дзіцячы садок, дзе з імі будуць адказна выхавальнікі. Ён павінен быць упэўнены, што яго бацькі атрымліваюць належнае медыцынскае абслугоўванне. Ён бачыць, што і іншыя землі, выконваючы свае задачы, падыходзяць да іх адказна.

Так, справа кіраўніка фермерскай гаспадаркі «Верас» Міхаіла Макяе не абмяжоўваецца сямейнымі інтарэсамі. На базе сваёй аграбяздзі ён з жонкай праводзіць заняткі для юных фермераў, дапамагае ў рэалізацыі іншых сацыяльных ідэй, стварае новыя аб'екты прыдарожнага сэрвісу. Дзейнасць і дзяржаўная пазіцыя прадпрымальніка заслугоўвае павагі з боку таго

ж хлэбароба і іншых жыхароў краіны, лічыць Аляксандр Радзькоў. І такіх прыкладаў — шмат, пачынаючы ад выхавальнікаў дзіцячага садка і заканчваючы святаром Сынкавіцкай царквы, які, думаючы аб духоўным, клопаціцца і аб захаванні помніка архітэктуры.

«Калі кожны зразумее, што ён жыве не толькі для сябе, для сваёй сям'і, але і для грамадства, дзяржавы, тады мы будзем адчуваць узаемную падтрымку і будзем моцныя», — падкрэсліў Аляксандр Радзькоў.

У рамках візіту ў Зэльвенскі раён першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта наведваў аграбяздзі «Верас» і аграгарадок Елка, дашкольны цэнтр развіцця і Сынкавіцкую царкву, аддзяленне кругласутачнага знаходжання для грамадзян пажылога ўзросту і інваліды і балныцку сясцёрскага догляду ў вёсцы Мадз'які.

Таксама ён сустрэўся з калектывам зэльвенскай раённай газеты «Праца» і актывам раёна ў райвыканкаме. Падчас сустрэчы абмяркоўваліся пытанні сацыяльна-эканамічнага развіцця, палітычнага становішча.

■ На асабістым прыёме

ЧЫМ ЗМОЖАМ — ДАПАМОЖАМ

Старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА правёў прыём грамадзян у Любанскім раёне. У асноўным пытанні тычыліся сацыяльна-прававых аспектаў.

У прыватнасці, Валянціна Жартун распавяла пра тое, што яе 30-гадоваму дачку пасадзілі ў турму на год. Яна, вядома, не апраўдае сваю крывінку: пазбаўлена бацькоўскіх правоў, не лабіць аліментарна на сваіх чатырох непаўналетніх дзяцей. Траці забрала старэйшая сястра, яшчэ адну дзясцічку ўдачарылі чужыя людзі. Першы раз жанчына адбывала пакаранне два гады, але высноў з гэтага не зрабіла: піла, амаральна сябе паводзіла. У сельгасарганізацыі ёй выдзелілі дом, узлялі на працу дзяркай. Але апошні месяц перад заключэннем яна ніводнага дня не працавала.

Валянціна Антонаўна заклапочана, што доўг перад дзяржавай у дацкі дасягнуў 115 міль рублёў, і ён з кожным днём павялічваецца. Таму ў прасіла Уладзіміра Паўлавіча пахадайнічаць, каб яе перавялі на «хімію», дзе яна зможа ўладкавацца на работу і разлічвацца па рахунках.

Вырашэнне гэтага пытання магчыма, — адзначыў Уладзімір Андрэйчанка, — але пры ўмове, што ваша дачка добра паводзіць сябе ў турме, асцасвала свой учынак і стала на шлях выпраўлення. Адміністрацыя мае права зьярнуцца ў суд з хадайніцтвам аб умоўным датэрміновым вызваленні ці змякчэнні пакарання, але толькі праз чатыры месяцы (празь адбытага тэрміну пакарання). «Работнікі райвыканкама дапамогуць напісаць вам ад-

паведны зварот, а я накірую яго кіраўніцтву калоніі», — заверыў Уладзімір Андрэйчанка.

Іван Жарый распавёў пра сваё. Тры гады таму ў святочны дзень ён дзязжурьну на тэрыторыі віннага заводу. У гэты час за агароджу прабураўся незнаёмы мужчына, якога Іван Якаўлевіч папрасіў пакінуць прадпрыемства. Той кінуўся на Івана Жарыя з кулакамі і зламаў яму нос. Паводле рашэння суда, зламыснік атрымаў два гады пазбаўлення волі. Акрамя таго, ён павінен быў выплаціць пацярпеламу 1 міль 600 тысяч рублёў. Але да гэтага часу не кампенсавану маральны ўрон. Да праваправальніка наведваліся судовыя выканаўцы. Але мужчына не мае ніякіх даходаў, маёмасці. Да таго ж, не працуе. Таму і спagnaць з яго грошы не ўяўляецца магчымым. А цяпер ён наогул з'ехаў у Расію.

Як адзначыў Уладзімір Андрэйчанка, тут непрацоўкі мясцовай міліцыі, якая пасля вяртання асуджанага з калоніі павінна была ўзяць яго пад жорсткі кантроль, прымуціць уладкавацца на працу. Ён параіў Івану Якаўлевічу напісаць заяву на яго імя, якую накіруе ў Міністэрства юстыцыі, каб правяралі ўсе абставіны справы. Між іншым, спікер канстатаваў, што такія сітуацыі, на жаль, не рэдзкія. Таму рэалізацыя закона па стварэнні спецыяльнага фонду для кампенсцыі ўрону, калі яго немагчыма спagnaць з вінаватага.

Значучы, што напярэдадні прыёму на Любаншчыне група спецыялістаў вывучала працу асобных арганізацый. У прыватнасці, жыллёва-камунальнай гаспадаркі, аховы здароўя, дарожнай галіны. Асаблівы надраўня па Любанскім раёне не ўзнікла, тут працуюць

на добрым узроўні», — падкрэсліў Уладзімір Андрэйчанка.

Аднак у рэгіёне яшчэ вялікая чарга на атрыманне сацыяльнага жылля — у прыватнасці, дзязей-сірот і дзязей, якія засталіся без апекі бацькоў (усяго 220 чалавек). Сёлета для гэтай катэгорыі грамадзян будзе выдзелена толькі 20 кватэр. Такім чынам, каб забяспечыць усіх жыллём, спатрэбіцца 10 гадоў. Як паказаў маніторынг, не усё добра тут і з забеспячэннем медрэабілітацыі — асабліва тэрапеўтамі і ўрачамі агульнай практыкі. Міністэрства аховы здароўя накіроўвае выпускнікоў вышэйшых навукальных устаноў, але на ўзроўні раёна трэба больш працаваць з замцаваннем кадраў.

Уладзімір Андрэйчанка падкрэсліў, што падчас правядзення прыёму грамадзян для парламентарыяў важнае значэнне мае і заканадаўчы аспект. У бліжэйшы час пачнецца сесія Палаты прадстаўнікоў. Ужо сёння ў парламенцкім партфелі 44 пытанні. Сярод іх і вельмі сур'ёзныя, таму зносіны з людзьмі, іх меркаванні шмат значаць для дэпутатаў, якія іх улічваюць у заканадаўчы дзейнасці.

Што тычыцца работы са зваротамі грамадзян у Мінскай вобласці і ў краіне ў цэлым, то ў апошнія гады адбылося значнае паліяшэнне сітуацыі. І гэтаму дазаянічае, баспрэчна, маніторынг. Разам з тым, па словах Уладзіміра Андрэйчанкі, ёсць яшчэ і праблемы. Некаторыя аб'яцаны, якія даюць кіраўнікі органаў мясцовай ўлады, не выконваюцца, паўшаюцца тэрміны выканання даручэнняў тых людзей, якія праводзяць прыём грамадзян.

Ташчана ЛАЗОЎСКАЯ

ПРЫШЧЭПКА АД СКВАПНАСЦІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Дыспрапорцыя ў даходах карумпаванай і законапаслухмянай частак насельніцтва заканамерна становіцца падставай для нарастання грамадскага пратэсту.

Карупцыя — гэта не толькі хабары, якія ва ўсіх на слыху. Карупцыйныя схемы шматлікія і ўдасканаленыя. Яны выўляюцца ў самых розных сферах дзейнасці і пастаянна змяняюцца ў залежнасці ад жыццёвых рэалій. Як лічыць Прэзідэнт, гэта абавязвае эфектыўна рэагаваць на ўсе карупцыйныя рызыкі і пагрозы. «І, я мяркую, нам цалкам пад сілу вытрусці з асобных розумаў смагу незаконнай нажывы і стварыць такія ўмовы, якія прымуціць усякага аматара лёгкіх грошай задумацца: а ці варта аўчынка выбару?» — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт падчас нарады паведаміў, што ў краіне прапанацыя ўвесці механізм больш дэталёвага кантролю за даходамі і маёмасцю службовых асоб, якія займаюць адказнае становішча, і іх сваякоў. «Народ павінен ведаць, які жывуць чыноўнікі і іх сваякі, адкуль грошы і ўласнасць у гэтых людзях», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Плануецца таксама замацаваць магчымасць канфіскацыі кошту маёмасці службовай асобы, які відавочна перавышае даходы, атрыманьня з законных крыніц. У ліку іншых прапанаваных мер — абмежаванне права на пенсійнае забеспячэнне дзяржслужачых, а таксама ваеннаслужачых, якія здзейснілі цяжка і асабліва цяжка карупцыйныя і іншыя злачынствы. Акрамя таго, для забеспячэння чысціні кіраўнічага апарату прапануецца ўстанавіць забарону на прыём на дзяржслужбу асоб, якія ўчынілі злачынствы пэўнай катэгорыі.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што адна з найважнейшых роляў у фарміраванні нацыянальнай сістэмы барацьбы з карупцыяй адводзіцца яе якасному прававому забеспячэнню. Прэзідэнт лічыць, што заканадаўства ў гэтай сферы павінна максімальна ўлічваць як напрацоўкі айчынных праваахоўных органаў, так і лепшыя міжнародныя практыкі.

Прэзідэнт заявіў, што ні перад чым не спыніцца ў барацьбе з карупцыяй, пры гэтым падкрэсліўшы, што пытанні аб ўзмацненні гэтай барацьбы ўзнімаюцца зусім не таму, што нібыта пачалася перадыбарная кампанія, які гэта каментуюць у тым ліку ў інтэрнэт-прасторы. «Я папрабую аднаго: не крадзіце ў дзяржавы. Калі вы будзеце адбіраць у нас народ, літасці не чакайце. Выкарыстоўваць пасаду для таго, каб прасунуць нейкія інтарэсы жулья, якое вакол вас ходзіць, недапушчальна», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. Прэзідэнт таксама нагадаў пра тое, якія наступствы выклікаў разгук карупцыі ў шэрагу краін, у тым ліку ў суседняй Украіне. Па словах кіраўніка дзяржавы, калі эфектыўна не змагацца з гэтым відам злачыннасці, то на пэўным этапе цяперашня ўлада стане непрыемнай для народа, аналагічна таму, як гэта адбылося да першых прэзідэнцкіх выбараў у Беларусі.

Кіраўнік дзяржавы папярэдуў чыноўнікаў, што любыя спробы ўзбагаціцца за дзяржаўны кошт будуць жорстка спыняцца. Аляксандр Лукашэнка прызнаў, што ў пытанні матэрыяльнага забеспячэння чыноўнікаў у Беларусі могуць саступаць сваім калегам у некаторых іншых краінах. «Але ніхто не жабрае», — падкрэсліў беларускі лідар.

«Пакуль я Прэзідэнт, я не магу вам прапанаваць іншае, чым ёсць цяпер. У нас няма лішніх грошай, няма нафты, газу. У нас народ жыве сваімі мазалямі і за сваю капейку. Таму калі хто-небудзь хоча шмат атрымліваць, прытым хуткія, шалёныя грошы, тады трэба ісці ў іншую сферу», — сказаў ён, падкрэсліўшы таксама недапушчальнасць лабіравання чыноўнікамі інтарэсаў нейкіх пэўных прыватных структур.

На нарадзе Аляксандр Лукашэнка даручыў падрыхтаваць адны законпраект аб барацьбе з карупцыяй з улікам новаўвядзенняў і вынесці яго на разгляд грамадскасці. «Збором усе прапановы, якія ўносяць людзі, і, можа быць, штосьці дапоўнім, каб гэты нарматыўна-прававы акт быў сёння найбольш поўным, аб'ектыўным і адэкватным», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт таксама даручыў прадуладзець мэралірыемствы па інфармаванні грамадскасці аб новаўвядзеннях у барацьбе з карупцыяй. Разам з тым, Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што няведанне законаў ні ў якім выпадку не вызваляе ад адказнасці. Аляксандр Лукашэнка таксама перасцярог чыноўнікаў і ад ілюзіі аб магчымасці ўтойвання таго ці іншага злачынства. «Павярце, таямніцай нічога быць не можа. Нехта недзе шэптам некаму скажа. У мяне досяць каналаў для атрымання інфармацыі. І будзьце ўпэўнены, што я імгненна дам ход гэтай інфармацыі», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка даручыў ураду неадкладна прыняць меры для недапушчэння неабгрунтаванага росту заробкаў сярод кіраўніцтва прадпрыемстваў. Прэзідэнту далажылі, што на асобных прадпрыемствах выяўлены факты, калі зарплаты кіраўнікоў неабгрунтавана павялічваюцца і не адпавядаюць тэмпам росту прадукцыйнасці працы. «Што тычыцца заробатнай платы, гэта апошняя размова на гэтую тэму. Неадкладна прыміце нарматыўна-прававы акт, каб дырэктарскі корпус атрымліваў столькі, колькі заслугоўвае», — сказаў Аляксандр Лукашэнка, звяртаючыся да прэм'ер-міністра Міхаіла Мясніковіча. Кіраўнік дзяржавы даручыў Камітэту дзяржкантролю ў пытаннях барацьбы з карупцыяй надаць асабліваю ўвагу менавіта дырэктарскаму корпусу прадпрыемстваў.

Асобыя даручэнні ў частцы недапушчэння неабгрунтаванага завышэння даходаў Прэзідэнт даў і ў дачыненні да банкаўскай сферы. Што тычыцца магчымых папрокаў у сувязі з гэтым, кіраўнік дзяржавы падкрэсліў: «Мы жывём і ствараем парадак у сваёй краіне».

■ Жніво-2014

НА ГРОДЗЕНШЧЫНЕ НАМАЛОЧАНЫ 1 МІЛЬЁН ТОН ЗБОЖЖА

Аб гэтым карэспандэнту «Звязды» паведаміў уора старшыня камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванні Гродзенскага аблвыканкама Валерый ХЕЛСКІ.

Сярэдняя ўраджайнасць у вобласці сёння, калі збожжавыя і зернебабовыя культуры ўбараны прыкладна з 60% засеяных плошчаў, складае 49,4 цэнтнера з гектара — гэта самы высокі паказчык у краіне. Лідарамі па намалотах ужо традыцыйна з'яўляюцца гаспадаркі Гродзенскага раёна. У СВК «Прагрэс-Верцішкі» і імя В.І. Крамоў ураджайнасць перавышае 90 цэнтнераў з гектара (намалочана, адпаведна, 14 тысяч 915 і 18 тысяч 352 тоны збожжа), а ў сельгаскаапратавае «Свіслач», «Абухава», імя Дзеншчыкова — 80 цэнтнераў.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

■ (Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Каб квітцэ квітко на аўтобус, прыйшлося пехатай па пляжко ісці вельмі далёка ад аўтавакаала, калі на рамонце, да часовага. Апошні — дзве будкі, адна з якіх — «зала чакання». А да чыгначнага — у разы далей...

Мікалай Дамашкевіч, які і прэм'ер-міністр, не знайшоў значных падстаў асабліва пахваліць мясцовую ўладу. Напрыклад, паводле яго слоў, Гарадок не хлапае кветка. Толькі адна клумба каля будынка райвыканкама больш-менш прыважна, а дзе яшчэ? Параў 15-17 мільёнаў кустоў высадзіць адзіна. Упрыгожыць горад такім чынам будзе тання. І ў школах, калі яго думку, трэба вырошчваць кветкі. Дзеці атрымаюць добрыя навукі і не будуць сноўдацца без справы падчас канікулаў.

Мікалай Дамашкевіч прапанаваў актывіўнікі арганізоўваць працу земляроў, каб бралі ўдзел у добраўпарадкаванні. Заклікаў эканоміць бюджэтныя сродкі і самім за-

рабляць грошы. Ён адзначыў, што можна значна паскорыць тэмпы рамонту дарог. Памочнікі кіраўніка дзяржавы непрыемна быў здзіўлены таму, што ў 9.30, калі праца павінна «кіпець», дарожнікі асабліва не спішаюцца.

— Еду міма і бачу: замежны экскаватар загналі на правы бок вуліцы Гагарына. Малаціць матор, эскаватаршчык сядзіць у кабіне, кандытаршчын уключыў, а побач яшчэ чатыры чалавекі — курцы, седзячы на гусеніцах, чакаюць чагосьці, — падзяліўся ўражаннем ён.

Падчас «прамой лініі», выслушаўшы скаргу наконт дрэннага стану адной з вуліц і стадыёна, які застаўся без трыбуўн, Мікалай Дамашкевіч прапанаваў грамадзяніну выйсці на суботнік.

— З балкона глядзець і крытыкаваць проста. А ўзялі б і самі выйшлі на вуліцу з суседзямі ды і дапамаглі, — пракаментаваў ён зварот.

Наконт лавак на стадыёне. Пакуль іх насамрэч няма. Праводзіцца тэндэр.

— А ў райцэнтры ж каля 2000 школьнікаў. Няхай палова з іх — хлопчыкі, нічим не заняты летам. Дык чаму іх прыцягваць да працы? Тым больш, што стадыён цяпер замацаваны за аддзелам адукацыі. Выкладчыкі, напрыклад, працы, фізкультуры маглі б з драўніны зрабіць трыбуўны, разлічаныя на 200 чалавек, замацаваць. У выніку — зарабіць, — разважаў Мікалай Дамашкевіч.

Жанчына паскардзілася на тое, што назручна спускацца і падымацца да пешаходнага моста цераз раку Гарадзкіна. Асабліва ўзімку і падчас дажджоў.

— Мост — у катлаване. Хадзіць па ім нельга. Мясцовыя ўлады ў свой час аддалі загад падсыпаць, але ж крыніцы размывалі гэтыя «горкі». Лаяць, вядома, мясцовыя ўлады можа, але сродкаў, відаць, у іх няма. Трэба дапамагчы неяк. І так атрымалася, што рыхталіся да рэспубліканскіх «Дажынак», а будуць абласныя. На Гарадок наогул дзясцігоддзямі ўвагі не

звярталі, — эмацыянальна паведаміла жанчына.

Мікалай Дамашкевіч выказаў спадзяванне, што пасля візіту прэм'ер-міністра ў Гарадок фінансаванне будзе палепшана. Тым больш, што дадзена адпаведнае даручэнне. А мост можа стаць зручным для пешаходаў дзязжучы дапамозе інжынерных войскаў. Наконт яшчэ адной просьбы — працягу рэйсу гарадскога аўтобуса, будзе створана камісія і прынята станоучае рашэнне.

17-гадовая бабуля спытала, калі ж кампенсуець банкаўскі ўклад савецкіх часоў...

Падчас асабістага прыёму зноў жа многія агучаныя пытанні тычыліся неабходнасці рамонту дарог, дамоў. Скардзіліся і на няякасны рамонт...

Мікалай Дамашкевіч сказаў, што калі б раён раней, яшчэ да «Дажынак», навучыўся самастойна зарабляць грошы, можа было б вырашыць шмат праблемных пытанняў у напauўненні казны. І, адпаведна, не чакаць грошай з

абласнага, рэспубліканскага бюджэту.

Наконт напauўнення бюджэту раёна, рэзерваў шмат. Напрыклад, тыя, хто вучацца ў былым тэхнікуме механізацыі, маглі б працаваць. Тым больш, калі хлопцы будзе асвойваць новую тэхніку, а не старую (з савецкіх часоў), напрацоўваць навукі сваёй будучай спецыяльнасці, — гэта толькі на карысць. І будучы зароблены грошы на развіццё матэрыяльна-тэхнічнай базы ўстановы адукацыі і раёна ў цэлым. Наогул, што тычыцца сельскагаспадарчай спецыялізацыі раёна, у адрас Камітэта па сельскай гаспадарцы аблвыканкама выказаваў заўвагі. У Гарадоцкім раёне лепш вырошчваць пшаніцу, і травы тут добра растуць... Прэзідэнт неаднаразова ставіў заданні па вырошчванні буіной рагатай жывёлы на падножным кармаві — на па шах. Гэта можа тут зрабіць. Трэба паставіць канкрэтныя заданні ў фінансавым плане. Вось стар-

шыня райспажыўсаюза хваліцца, што за паўгоддзе 500 мільёнаў рублёў — прыбытак. А гэта мала. Тым больш, ён сказаў, што з пахаладаннем, калі возьме на працу качагараў, гэтыя грошы пойдучы на аплату іх працы. Ну што гэта за гандаль, які працуе стратна? А чаму б лясгасу не арганізоўваць нядзельныя кірмашы? Чаму не ўзяць заяўкі ў людзей, якія будуць дамы, дачы, і не прывесці туды абразную дошку і іншае? — гаворыць Мікалай Дамашкевіч.

І, безумоўна, ён мае рацыю, калі гаворыць, што трэба было раней выкарыстоўваць патэнцыял раёна. У выніку лятэй было б рыхтавацца да свята.

— А толькі дай, дай. А дзе гэтых грошай набрацца? Як той качаў, ляжу пад дрэвам, падсадзі на дрэва. Дык калі б караскаў, лятэй было б падсадзіць. А наکش які? Раю «караскацца», зарабляць сродкі, — дадаў ён.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
Гарадок — Віцебск.

■ Векапомнае

ЗАБЫЦЦЁ — НАЦЫЯНАЛЬНЫ ГРЭХ

Мы ў дачыненні да Першай сусветнай вайны паступова забяўляемся гэтага граху.

Кніга «Апошні прытулак салдата», якая ўбачыла свет у Выдавецкім доме «Звязда», — таму пацвярджанне

Новы праект у беларускай гістарыяграфіі з'явіўся якраз у дні, калі літаральна ўвесь свет адзначае 100-годдзе з пачатку Першай сусветнай вайны. Аналагаў яму яшчэ нідзе і ніколі не было. На прэзентацыі найбольш поўнага даведніка пахаванай на тэрыторыі Беларусі Вялікай Еўрапейскай вайны, як яе называлі, у храме-помніку ў гонар Усіх Святых сабраліся высокія чыноўнікі, грамадскія дзязейы, навукоўцы і журналісты.

Сімвалічна, што сустрэча адбылася менавіта тут, дзе чатыры гады таму ў крыпце ўрачыста перапахаваны астатні трох салдат — вайскоўца 1812 года, Першай сусветнай вайны і Вялікай Айчыннай. Храм-помнік і стаў іх апошнім прытулкам...

— Прытулак — месца, дзе ёсць магчымасць схавацца і адпачыць, дзе пра цібе нехта абавязкова паклапоціцца, — пераканана настойчаць Усіхсвяткага прыхода протаіерэй Фёдар ПОУНЫ. — Прытулак салдата — толькі смерць. Яна бярэ на сябе ўсю клопат аб камфорце. Гэта адзіная магчымасць не бачыць і не памятаць жахаў вайны. І добра, калі гэтым прытулкам стане брацкая магіла, а ўзнагародай — памяць удзячных нашчадкаў. Подзвіг воінаў Вялікай Айчыннай вайны праслаўлены ў стагоддзях, салдаты Першай сусветнай засталіся часам нават без магіл. Маладымі і прыгожымі яны паміралі за Айчыну, вярталіся калекамі. Тым, хто выжыў у той Вялікай вайне на роднай, але ўжо на савецкай зямлі, было часта не рады. Далусісім, мы не чулі імянаў радавых. А хіба мы ведаем герою той вайны?

Сапраўды, Першая сусветная вайна была неаслужана забыта, нават адсутна на другі, а часам — і на апошні план. А салдаты той вайны аддавалі жыццё за веру, якую пасля адхілілі... За цара, якога развясцічалі і забілі... За